

بسم الله الرحمن الرحيم

(جلسه ششم)

احکام پزشکی روزه

منع پزشک

۱- اگر پزشک شخصی را از روزه گرفتن منع کند، اگر مکلف از گفته پزشک یقین پیدا کند که روزه برای او ضرر دارد و یا از گفته وی یا منشأ عقلایی دیگری برای او خوف از ضرر حاصل شود، روزه گرفتن برای او واجب نیست، بلکه جایز هم نیست؛ به هر حال، صحت روزه متوقف بر این است که برای روزه دار واقعاً ضرر نداشته باشد.

۲- اگر بیماری با اعتماد به گفته پزشک روزه نگیرد، ولی بعد از چند سال بفهمد که روزه برای وی ضرر نداشته و پزشک در تشخیص خود اشتباه کرده است، اگر از گفته پزشک متخصص و امین و یا از منشأ عقلایی دیگر، خوف از ضرر پیدا کند و روزه نگیرد، فقط قضا بر او واجب است.

ملاک تشخیص روزهی ضرری

ملاک تأثیر روزه در ایجاد بیماری یا تشدید آن و عدم قدرت بر روزه گرفتن تشخیص خود روزه دار نسبت به خودش است و اگر بداند روزه برای او ضرر دارد یا خوف ضرر داشته باشد و در عین حال بخواهد روزه بگیرد، روزه گرفتن برای وی حرام است.

افطار روزه به مجرد ترس از ضرر

اگر افطار عمدی روزه ماه مبارک رمضان به مجرد احتمال عدم وجوب روزه بر وی باشد، در فرض سؤال علاوه بر قضا، کفاره هم بر او واجب است. اما اگر افطار به علت ترس از ضرر باشد و ترس هم منشأ عقلایی داشته باشد، کفاره واجب نیست، ولی قضا بر او واجب است.

روزه بیماران خاص

۱- اگر جلوگیری از بیماری کلیه مستلزم نوشیدن آب یا سایر مایعات در طول روز باشد، روزه گرفتن بر بیمار واجب نیست و بلکه جایز هم نیست.

۲- بیماری که طبق دستور پزشک باید در بین روز سه بار قرص مصرف نماید، نمی تواند روزه بگیرد.

۳- تنفس مصنوعی با دستگاه موجب بطلان روزه نمی شود.

۴- استفاده از اسپری تنگی نفس اگر صرفاً برای باز کردن راه تنفسی بدون دارو باشد و یا همراه با دارویی است که به صورت پودر به ریه ها پاشیده می شود، مضرّ به روزه نیست.

تزریق در حال روزه

۱- احتیاط واجب آن است که روزه دار از آمپول های مقوی یا مغذی و هر آمپولی که در رگ تزریق می شود و نیز انواع سرم ها خودداری کند، لکن آمپول های دارویی که در عضله تزریق می شود و نیز آمپول هایی که برای بی حس کردن به کار می رود، مانعی ندارد.

۲- تزریق خون برای مثل بیماران تالاسمی به احتیاط واجب موجب بطلان روزه است.

۳- خارج کردن خون از بدن در ماه رمضان، جزو مبطلات روزه نیست، ولی خارج کردن خونی که موجب ضعف شود - با حجامت و غیره - برای روزه‌دار کراهت دارد.

دندان پزشکی درروز ماه رمضان

- ۱- در کارهای دندانپزشکی از قبیل کشیدن دندان، عصب کشی، بی‌حسی، پر کردن، اگر چیزی وارد حلق نشود، روزه صحیح است.
- ۲- اگر در حال روزه، از دهان و لثه‌ها خون بیاید، بلعیدن آن جایز نیست و اگر در حال روزه عمداً ببلعد حکم افطار به حرام را دارد.
- ۳- در صورت شک در همراه بودن آب دهان با خون، فرو بردن آن اشکال ندارد و به صحت روزه ضرر نمی‌زند.